

Model for ny tilskudsmodel til selvejende idrætshaller

23/4935 Åben Sag

Sagsgang

KFU, høring, KFU, ØK, KB

Sagsfremstilling

I denne sag skal Kultur- og Fritidsudvalget drøfte og beslutte ny tilskudsmodel til selvejende idrætshaller, som skal sendes i høring.

Denne beslutning består af nedenstående elementer:

1. Grundmodel med fast bygningsbaseret tilskud og variabelt tilskud baseret på antal foreningstimer
2. Aktivitetsbaseret betaling for skolebrug
3. Restbeløb fra skolebrugsbetaling benyttes til forholdsmæssig fordeling for de haller der mister mest.

Den 7. august 2023 besluttede Kultur- og Fritidsudvalget at igangsætte arbejdet med at få udarbejdet forslag til tilskudsmodeller inden for fritidsområdet. Til dette formål blev der afsat 0,200 mio. kr. til køb af rådgiver ved Idrættens Udviklingscenter (IUCE). Aftale herom er vedlagt.

Den 17. september 2024 drøftede Kultur- og Fritidsudvalget udkast til principper for en ny tilskudsmodel. I forbindelse med kvalificering af modellen ønsker udvalget i denne sag at præsenteres for:

- En tilrettet tilskudsmodel, hvor følgende elementer afklares:
 - 1) Retningslinjer for en fælles indberetning fra foreningerne til forvaltningen og 2) Retningslinjer for udendørs brug af omklædning.
- En model med indfasning, hvor fordelingen mellem fast bygningstilskud og aktivitetsbaseret tilskud ændres fra 80/20 til 60/40 i en indfasningsperiode fra 2026-2028.
- En model, der illustrerer, hvordan overskudsmidler fra skolebrugsbetaling overføres til en udviklingspulje (omstillingspulje) for de faciliteter, der berøres mest af skoleomlægningen.

- Konsekvenser af en omlægning til aktivitetsbaseret afregning i forbindelse med at skolebrug omlægges til aktivitetsbaseret afregning.

Den 22. oktober 2024 besluttede Kultur- og Fritidsudvalget, at tilskudsmodel til svømmefaciliteter skal belyses yderligere. Udvalget bestilte et oplæg til en proces for fordeling af svømmehalstilskud, hvor de to svømmefaciliteter inddrages.

Svømmehalstilskud er derfor ikke en del af den samlede model, og belyses særskilt på et senere tidspunkt.

Der tages udgangspunkt i IUCE's vedlagte "Indstilling til revideret tilskudsmodel for selvejende faciliteter i Norddjurs Kommune", som i perioden fra den 17. september 2024 er blevet justeret og tilrettet med udvalgets ønsker, samt suppleret med yderligere beregninger.

Den tilrettede model er beskrevet i bilag "Udkast - ny tilskudsmodel til selvejende idrætshaller i Norddjurs Kommune". Der er også vedlagt en uddybende beskrivelse af modellen og historikken bag.

Når udvalget har truffet beslutning om model, og udvalgt de scenarier der skal indarbejdes i en endelig model, vil udkastet blive justeret i henhold til beslutninger på nærværende møde og efterfølgende sendt i høring.

Det bemærkes, at beregninger i modellen er foretaget på nyeste indberettede tal for sæson 2023-2024, hvorfor de viste beregninger kan være forskellige fra beregninger vist på tidligere udvalgmøder og styregruppemøder.

Det bemærkes ligeledes, at en ny godkendt model vil være gældende fra januar 2026.

Sammenhæng til andre politikker/strategier og fagområder

Der er sammenhæng til kommunens Fritidsstrategi for 2021-2024, som bl.a. har fokus på faciliteter og bedst mulig udnyttelse af disse i forhold til antal brugere og aktiviteter. Derudover er der sammenhæng til Facilitetsstrategien under projekt Bevæg dig for livet.

Økonomiske konsekvenser

Ingen økonomiske konsekvenser.

Lovgrundlag

Ingen relevant lovgivning.

Indstilling

Chefen for Kultur, Fritid, Turisme og Biblioteker indstiller, at

1. den tilrettede tilskudsmodel med fast bygnings- og variabelt tilskud til selvejende idrætshaller godkendes.
 - a. Implementeringen af modellen sker over en treårig indfasningsperiode, hvor fordelingen ændres gradvist fra 80/20 % i 2026 til 70/30 % i 2027 og videre til 60/40 % i 2028.
2. udvalget drøfter og træffer beslutning om forslag til afregning for skolebrug med aktivitetsbaseret afregning for den samlede facilitet.
 - a. Facilitetsbetalingen følger KL's timepris for 20x40 hal.
3. restmidler fra aktivitetsbaseret skolebrugsbetaling benyttes til at kompensere de der mister forholdsmæssigt mest.
 - a. En facilitet kan maksimalt få reduceret budgettet inden for tilskudsmodellen med 10 % pr. år.
4. den godkendte tilskudsmodel sendes i høring frem til og med den 5. januar 2025.

Beslutning i Kultur- og Fritidsudvalget den 26-11-2024

Ad. 1a. Tiltrådt.

Ad. 2a. Drøftet og tiltrådt.

Ad. 3a. Tiltrådt.

Ad. 4. Godkendt. Udvalget ønsker at sende tilskudsmodellen i høring ved de selvejende haller, Fritidsrådet, Idrætsrådet, Handicaprådet og Ældrerådet.

06-01-25 Forvaltningen bemærker

I forbindelse med udsendelse af høringsmaterialet, blev der udsendt invitation til et møde den 12. december 2024, hvor høringsmaterialet blev gennemgået, og der kunne stilles opklarende spørgsmål til materialet. En enkelt deltagende haller fremsendte den 19. december 2024 supplerende spørgsmål. Forvaltningens svar blev fremsendt til alle høringsberettigede haller den 20. december 2024. Der er efterfølgende indkommet 10 hørings svar ud af 12 mulige. To haller har ikke indsendt hørings svar, men de har svaret på forvaltningens opfølgning efter høringsfristen. Svarene er vedlagt.

Vedlagt sagen er et skema med hørings svarene, forvaltningens bemærkninger og høringsparters konkrete forslag til ændringer. Desuden er de indsendte hørings svar vedlagt.

Hørings svar

Der kvitteres i hørings svarene for omfattende proces og bred inddragelse af de berørte parter.

Der udtrykkes bekymring fra de haller, der står til at miste tilskud, men der er generelt opbakning til at få en ny model med udgangspunkt i de politisk vedtagne forudsætninger og hensyn.

Forslag til ændringer i modellen

Forslagene er grupperet og samlet efter emne nedenfor. Det er angivet i parentes, hvor mange der har forslaget som en del af deres hørings svar:

- 1) At Kommunalbestyrelsens godkendelse udskydes, indtil der foreligger en ny model for svømmefaciliteter (1 hørings svar).
- 2) Anvendelse af overskydende midler fra skolebrugsbetaling:
 - a) Maksimum reduktion på 10 % i ift. 2024 tilskud (2 hørings svar). Supplerende forslag om at sætte procentsatsen til 3 % pr. år (1 hørings svar).
 - b) Overskydende midler fra skolebrugsbetaling fordeles uden en "omstillingspulje" direkte i den samlede model (1 hørings svar).
 - c) Der indføres en procentvis begrænsning i stigningen i tilskud (i lighed med begrænsning på procentvis fald i tilskud) (1 hørings svar).
- 3) Forslag til ændring eller udvidelse af takstafregninger og lokaleindberetninger:
 - a) Timepris på 410 kr. for skolebrug af faciliteten (1 hørings svar).

- b) Harpikstimer indføres i modellen og tillægges en faktor 2 (1 høringssvar).
 - c) Foreningsfitness timer indføres i modellen og tillægges en faktor under 1 (1 høringssvar).
 - d) Udendørs omklædningstimer indføres i modellen ved fastholdelse af eksisterende pulje (1 høringssvar) (midler til udendørs omklædning udgjorde i 2024 470.000 kr.).
 - e) Friskolers vederlagsfri benyttelse af haller afregnes af kommunen til samme takst som kommunale skolers brug, så disse kan booke på lige vilkår med kommunale skoler (2 høringssvar).
- 4) Tilskud til foreningsfitness i Auning Idræts- og Kulturcenter udgår af tilskudsmodellen (AIK fitnesslejde udgjorde i 2024 162.000 kr.).
- 5) Forslag fremkommet i rådernes høringssvar:
- a) Forslag om evaluering af og opfølgning på modellen ift. om en ny tilskudsmodel opnår de ønskede effekter.
 - b) Forslag om, at der tages udgangspunkt i samme principper for tilskudsmodel til idrætshaller, i forbindelse med proces for nye modeller for svømmehaller, foreningsbetaling (gebyrordning) og lokaletilskud.
 - c) Forslag om bygningspoint for fysisk tilgængelighed på baggrund af en fysisk tilgængelighedsvurdering.

Forvaltningens vurdering af konsekvenser for modellen ved ovenstående forslag

Forslag 2-5	Konsekvenser for modellen
2a	Forslaget imødekommer ikke forudsætningen om ”at harmonisere tilskud til de enkelte faciliteter”, da det fastholder et niveau for tilskud for enkelte faciliteter, hvorved harmonisering ikke fuldt implementeres i indfasningsperioden.
2b	Forslaget imødekommer forudsætningen om at ”at harmonisere tilskud til de enkelte faciliteter”. Men gør det ikke muligt at fordele ”restmidler til at kompensere for de haller der mister mest.”
2c	Forslaget imødekommer ikke forudsætningen om ”at skabe større gennemskuelighed, forenkling og mindre bureaukrati – færre særordninger” eller ”at harmonisere tilskud til de enkelte faciliteter”, da det indfører endnu en takst til afregning og indberetning, uden at der tilføres rammen flere midler.

3a	Der er foretaget beregninger herpå, som fremgår af den uddybende beskrivelse til høringsmaterialet (side 13). Forslaget vil medføre, at der er et lavere restbeløb til at ”kompensere for de haller der mister mest”.
3b	Indførelse af en aktivitetstimetakst mere imødekommer ikke hensynet om ”at skabe større gennemskuelighed, forenkling og mindre bureaukrati – færre særordninger”, da det indfører endnu en takst til afregning og indberetning, uden at der tilføres rammen flere midler.
3c	Motionsrum driftet af faciliteten eller foreningsfitness honoreres ved et bygningspoint. Indførelse af en aktivitetstimetakst imødekommer ikke hensyn om ”at skabe større gennemskuelighed, forenkling og mindre bureaukrati – færre særordninger”, da det indfører endnu en takst til afregning og indberetning, uden at der tilføres rammen flere midler.
3d	Omklædningsrum honoreres ved et bygningspoint pr. omklædningsrum. Indførelse af en aktivitetstimetakst (udendørs omklædning) imødekommer ikke hensyn om ”at skabe større gennemskuelighed, forenkling og mindre bureaukrati – færre særordninger”, da det indfører endnu en takst til afregning og indberetning, uden at der tilføres rammen flere midler.
3e	Det er ikke lovligt. Friskoleloven er udtømmende i forhold til hvad kommunen skal eller kan støtte.
4	Motionsrum driftet af faciliteten eller foreningsfitness honoreres ved 1 bygningspoint. Kommunalt tilskud for leje til foreningsfitness i Auning Idræts- og Kulturcenter indgår i modellens samlede budget i henhold det politisk hensyn om ”at skabe større gennemskuelighed, forenkling og mindre bureaukrati – færre særordninger”.
5a	Der kan tages stilling til forslaget uden konsekvenser for modellen.
5b	Der kan tages stilling til forslaget uden konsekvens for modellen.
5c	Der er i modellen ikke medtaget hensyn til faciliteternes økonomi og driftsforhold, tilgængelighed eller øvrige arkitektoniske forhold. Forslaget vil kræve en ny bygningsgennemgang, forud for hvilken der fastlægges kriterier for, hvad der gør en facilitet tilgængelig i et omfang, der berettiger

	til et bygningspoint. Tilgængelighed er imidlertid et kriterie, når der bevilges midler til anlæg fra ”Strategisk halpulje” – herunder renoveringer og tilpasninger.
--	--

Indstilling

Chefen for Kultur, Fritid, Turisme og Biblioteker indstiller, at høringsvarene drøftes, og at der tages stilling til om konkrete forslag til ændringer indføres i modellen.

Beslutning i Kultur- og Fritidsudvalget den 22-01-2025

Drøftet.

Efter høring tiltrådte et flertal bestående af Allan Gjersbøl Jørgensen (A), Sebastian Halkjær-Grauert (I), Fritz Birk Sørensen (A), Benno Blæsild (V) nedenstående indstillinger med ændringer til punkt 2 og 3:

1. Den tilrettede tilskudsmodel med fast bygnings- og variabelt tilskud til selvejende idrætshaller godkendes.
 - a. Implementeringen af modellen sker over en treårig indfasningsperiode, hvor fordelingen ændres gradvist fra 80/20 % i 2026 til 70/30 % i 2027 og videre til 60/40 % i 2028.
2. Udvalget drøfter og træffer beslutning om forslag til afregning for skolebrug med aktivitetsbaseret afregning for den samlede facilitet.
 - a. Udvalget indstiller, at timetaksten for skolebrug forhøjes fra KL-timepris 282 kr. i timen til 410 kr. jf. bilag ’Uddybende beskrivelse af ny tilskudsmodel for idrætshaller (høring)’ side 13.
3. Restmidler fra aktivitetsbaseret skolebrugsbetaling benyttes til at kompensere de der mister forholdsmæssigt mest.
 - a. Udvalget indstiller, at der ydes et fast beløb til driftstilpasninger i den treårige indfasningsperiode svarende til 580.000 kr. til Grenaa Idrætscenter og 240.000 kr. til Ørum Aktiv Center. Herefter kan midler afsat til driftstilpasning fordeles via modellen.

- b. I Ørum Aktiv Centers eksisterende driftsaftale kan bibliotek og kommune uden beregning benytte multisal og hal hhv. 25 dage og 4 gange årligt. Dette ophører. Udvalget indstiller på denne baggrund, at der øremærkes 62.500 kr. af tilskudsmodellens budgetramme til at sikre bibliotekets fortsatte adgang til brug af multisalen i Ørum Aktiv Center.

Niels Skov Pedersen (C) tog forbehold.

Udvalget ønsker, at modellen evalueres i andet halvår 2027.

Til Økonomiudvalgets og Kommunalbestyrelsens behandling er vedlagt bilag med bygningspoint fra Kultur- og Fritidsudvalgs møde den 17. september 2024.

De tiltrådte ændringer tilføjes i en ny tilskudsmodel for selvejende idrætshaller, hvorefter tilskud i år 0 fordeles således:

Facilitet	Samlet år 0 (80/20) inkl. skolebetaling	2024 tilskud inkl. skolebetaling	Diff. mellem 2024 tilskud og tilskud i ny model år 0	%-afvigelse år 0 ift. 2024 tilskud	Fald i tilskud	Fast kompensation	Samlet tilskud inkl. kompensation og restmidler år 0
AIK	2.927.298	2.906.391	20.907	0,7%	-	-	2.951.276
GIC	2.872.158	4.177.195	-1.305.037	-31,2%	724.743	580.293	3.480.732
Allingåbro	1.372.777	1.052.349	320.428	30,4%	-	-	1.384.022
Nørredjurs	1.729.553	1.884.167	-154.614	-8,2%	-	-	1.743.721
Rougsøhallen	1.523.651	1.380.000	143.651	10,4%	-	-	1.536.131
Åstrup	1.553.925	1.291.858	262.067	20,3%	-	-	1.566.654
ØAC	1.392.086	1.972.315	-580.229	-29,4%	342.197	238.032	1.643.471
Nørager	629.948	276.839	353.109	127,6%	-	-	635.108
Total eks. Vivild	14.001.396						
Vivild	560.447						
Samlet		14.941.114					14.941.114
Brug af multisal ØAC	62.500						

Forvaltningen bemærker, at efter skolebetaling og faste tilskud til driftstilpasninger til Grenaa Idrætscenter og Ørum Aktiv Center beregnes rammen til fordeling mellem fast bygningstilskud og variabelt tilskud, da alle midler inden for den samlede ramme udmøntes.

Beslutning i Økonomiudvalget den 04-02-2025

Økonomiudvalget anerkendte arbejdet med at inddrage interessenter i processen frem mod en model for haltildeling.

Sebastian Halkjær-Grauert stillede forslag om, at evaluering af tildelingsmodellen foretages 1. halvår 2027.

Et flertal i Økonomiudvalget bestående af Kasper Bjerregaard (V), Lars Møller (A), Allan Gjersbøl Jørgensen (A), Kasper Vindbjerg (F), Sebastian Halkjær-Grauert (I), Jens Kannegaard Lundager (O) og Diana Mikkelsen (Æ) tiltrådte indstillingerne med de ændringer, der blev anført af et flertal i Kultur- og Fritidsudvalget, samt forslaget fra Sebastian Halkjær-Grauert.

Ad. 1. Tiltrådt.

Ad. 2. Tiltrådt.

Ad. 3. Tiltrådt.

Ulf Harbo (løsgænger) stemte imod indstillingerne.

Benny Hammer (C) tog forbehold.

Bilag:

1 -	Åben	23.11.2023 Aftale om Udviklingsproces til formulering af ny tilskudsmodel	(123011/23)	(H)
3553502				
2 -	Åben	28.08.2024 IUCE Indstilling revideret tilskudsmodel Norddjurs Kommune	(89554/24)	(H)
3667642				
3 -	Åben	Ny tilskudsmodel til selvejende idrætshaller i Norddjurs Kommune (høring)	(114441/24)	(H)
3697729				
4 -	Åben	Uddybende beskrivelse af ny tilskudsmodel for idrætshaller (høring)	(114443/24)	(H)
3697731				
5 -	Åben	Oversigt over høringssvar med forvaltningens bemærkninger	(19566/25)	(H)
3737561				
6 -	Åben	Auning Idræts- og Kulturcenter høringssvar.pdf	(9333/25)	(H)
3726262				
7 -	Åben	Fritidsrådet høringssvar.pdf	(9336/25)	(H)
3726265				
8 -	Åben	Grenaa Idrætscenter høringssvar.pdf	(9340/25)	(H)
3726269				
9 -	Åben	Handicaprådet høringssvar.pdf	(9341/25)	(H)
3726270				
10 -	Åben	Idrætsrådet høringssvar.pdf	(9342/25)	(H)
3726271				

11 - 3726272	Åben Nørre Djurs hallen høringssvar.pdf	(9343/25)	(H)
12 - 3726273	Åben Ældrerådet høringssvar.pdf	(9344/25)	(H)
13 - 3726274	Åben Ørum Aktiv Center høringssvar.pdf	(9345/25)	(H)
14 - 3728232	Åben Allingåbro hallen høringssvar.pdf	(10958/25)	(H)
15 - 3729176	Åben Åstrup Fritidscenter høringssvar.pdf	(11872/25)	(H)
16 - 3737401	Åben Svar fra Nørager Multihal og Rougsø Hallen	(19445/25)	(H)